

strukturudviklingen at fremskaffe jord til supplerende af bestående jordbrug eller at tilvejebringe en bedre jordfordeling mellem jordbrug, men kan også anvendes i særlige tilfælde til erhvervelse af arealer, hvis det skønnes hensigtsmæssigt af hensyn til bevarelse af landskabet eller det landbrugsmæssige miljø. De meget begrænsede midler, der har været til rådighed til de anførte formål, har imidlertid ikke tilladt, at den pågældende lovgivnings initiativer har kunnet føres ud i livet. Ifølge lovens § 19 kan der årligt disponeres over 10 mill. kr. til erhvervelse af fast ejendom. Dette beløb, der på finansloven for 1977-78 er reduceret til 8,5 mill. kr., er utilstrækkeligt til varetagelse af lovens formål, da pålæg af forkøbsret må forudsætte, at der i almindelighed også vil kunne ske erhvervelse af de ejendomme, forkøbsretten omfatter.

Endvidere er der i 1972 ved lov om erhvervelse af fast ejendom til fritidsformål skabt hjemmel til at pålægge visse arealer uden landbrugspligt forkøbsret for staten efter reglerne i udlånslovens §§ 21-26. Den pågældende lov administreres imidlertid af miljøministeren, og landbrugsministeriet har kun i et enkelt tilfælde kunnet trække på de midler, der i medfør af denne lov er stillet til disposition til erhvervelse af fast ejendom.

Det var fra landbrugsministeriets side planlagt på baggrund af den i 1971 og 1972 gennemførte lovgivning at søge tilvejebragt en sikring af de frie jorder, dels ved erhvervelse af frie jorder, der måtte komme ud i handelen, dels ved pålæggelse af forkøbsret

på sådanne arealer. Det var herved forudsat, at indsatsen først og fremmest blev koncentreret om arealer i Sønderjylland, navnlig i marsken, hvor der fra gammel tid findes ret betydelige frie jorder. Også i visse områder i Vest- og Nordjylland findes der imidlertid frie jorder i større udstrækning.

Da pålæg af forkøbsret må forudsætte, at der i almindelighed også vil kunne ske erhvervelse af de ejendomme, forkøbsretten omfatter, har landbrugsministeriet under hensyn til de meget knappe midler, der har været stillet til disposition til jordlovsudvalgets erhvervelse af fast ejendom, ikke fundet det rigtigt generelt at pålægge store arealer forkøbsret i henhold til udlånslovens bestemmelser.

Da de frie jorder må anses for at være et spekulationsobjekt, og da det må være rigtigt at sikre de frie jorder mod såvel inden- som udenlandke spekulationskøb, har regeringen imidlertid besluttet at søge jordfondens bevilling til køb af fast ejendom forhøjet med 5 mill. kr. i indeværende finansår og med 10 mill. kr. i de følgende finansår. Jordlovsudvalget vil herved sættes i stand til at sikre de frie jorder, dels ved erhvervelse af sådanne arealer, der måtte komme ud i handelen, dels ved pålæggelse af forkøbsret på de frie jorder. Forkøbsretten vil blive anvendt i alle tilfælde, hvor formålet med købet er andet end landbrugsmæssige formål, og hvor arealerne ikke indgår i et naturligt tilhørsforhold til en landbrugsejendom.

Landbrugsministeriet, den 9. december 1977.

P. DALSAGER

/ H. Nordby Madsen